

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

СВІТОВА КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки Бакалаврів

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань 24 (сфера обслуговування)

спеціальності 242 Туризм

(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПІ _____)

Навчальна програма з дисципліни «Світова культура і мистецтво» для студентів I курсу факультету Туризм
I с (денна форма навчання), I с (заочна форма навчання)

Розробник: к.мистецтвознавства, доцент Падовська О.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Олімпійської освіти від 28.08.2020 р. протокол № 1

Завідувач кафедри Олімпійської освіти

Зав. Кафедрою

(Тимчак Я.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Здобуті під час вивчення навчальної дисципліни «Світова культура і мистецтво» знання про культурно-мистецькі здобутки людства є важливим елементом професійної підготовки спеціаліста в галузі туризму.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Світова культура і мистецтво» складена згідно «Концепції гуманітарної освіти України» у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки студентів спеціальності **242 «Туризм»**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є феномен світової та національної культур, методологія їх взаємодії на історичних етапах еволюції цивілізації та у найбільш яскравих проявах художньої культури людства.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, етика, релігієзнавство, естетика, історія української культури, олімпійський туризм, історія фізичної культури, світоглядні засади фізичного виховання і спорту.

Програма навчальної дисципліни складається зі змістових модулів:

1. Предмет, історичні та методологічні основи вивчення світової культури і мистецтва.

2. Феноменологія культури, основні тенденції розвитку культурних та мистецьких процесів Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії й Океанії.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Світова культура і мистецтво» є сформуванню у майбутніх спеціалістів в галузі туризму знання про просторові моделі культури та мистецтва (суть, складові, функції), розуміння поліфонічної картини світової культури, єдності та багатоманітності світового культурного простору, як необхідного компоненту світоглядних та естетичних орієнтацій, національної та громадянської свідомості.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Світова культура і мистецтво» є формування в майбутніх бакалаврів готовності й здатності до самостійного освоєння справжніх духовних і мистецьких цінностей людства, до творчої діяльності в обраній ділянці власного професійного зросту задля мудрого збереження, утвердження та динамічного розвитку культури національної, а також інтеграції в європейський та загалом світовий культурний простір.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають: **знати:** зміст, методологічну та джерельну бази курсу, понятійний апарат; провідних діячів у галузях художньої культури, чиї твори стали національним надбанням певної країни, її внеском в загальнолюдську скарбницю; етапи формування художніх мов світової культури.

вміти: визначати мистецькі стилі й напрямки; трактувати культурні процеси та характеризувати їх на зіставленні зі світовими тенденціями; на основі систематичного звертання до проблем національно-духовного відродження визначати власне місце і роль в бутті нації і людства.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS;

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет, історичні та методологічні основи вивчення світової культури і мистецтва.

Тема 1. Вступ до «Світової культури і мистецтва».

Предмет дисципліни «Світова культура і мистецтво», основні поняття і терміни. Джерела та історіографія до вивчення світової культури і мистецтва. Ідея мандрівки в світовій художній літературі, синонімічний ряд до слова «подорож». Світова культура і мистецтво, як культурологічна сфера наукового знання та предмет і зміст мистецтвознавства – мета, завдання, понятійний апарат і методологічні основи вивчення культурно-мистецьких феноменів світового значення. Поняття «художня культура». Мистецтво – художнє освоєння дійсності. Видова палітра мистецтв: просторові/статичні, мусичні (часові)/динамічні та синтетичні (просторово-часові). Інші класифікації мистецтв.

Концепція культури в світлі наукового розуміння історії. Типологія культур. Модель структури та закономірності культури. Методика культурологічної діяльності як основна умова неперервності процесів культурної еволюції. Виникненням та становленням самостійної системи цінностей (міфологія, релігія, наука, мистецтво). Спільне і відмінне у поняттях «мистецтва» і «майстерності». Нерівномірність розвитку мистецтва в його видових та жанрових відмінах впродовж світової історії – культура античності та середньовіччя, культура Нового часу, культура від модернізму до сучасності. Поняття артефакту та його характеристики. Художній стиль і художній метод. Народження мов народів і мов художньої виразності. Основні осередки цивілізації планети Земля та історія руху народів. Міграційні хвилі та їх вплив на формування мов художньої виразності.

Тема 2. Регіональна морфологія світової культури та феномен культурної самобутності.

Культура і природа. Проблема суб'єкту в регіональній культурології; расовий, етнічний, національний аспекти. Мікро- і макро-суб'єкти в типології культури: поняття етнос, нація, людство. Поняття «регіональної культури» та «культурного регіону світу». Фактори впливу на формування регіональної культури – природно-біологічні, географічні, етнічні, етнопсихологічні, соціо-політичні. Основні типи культурної взаємодії. Традиції і новації. Основні культурні регіони світу.

Етноси на середхресті природно-географічних меридіанів та історико-політичних паралелей. Генезис культури, поняття етногенезу. Концепції виникнення і розвитку культури. Єдність та різноманітність соціокультурного процесу. Художня культура як частина духовної культури людства. Вірш Ш. Бодлера «Маяки», як приклад рівноцінності фактів культур окремих народів. Світові культура і мистецтво як цілість, ступені їх еволюції. Культура світова і національна: «загальнолюдський» та «інтернаціональний» контекст. Знаки і символи етнокультур та їх вияв у сучасній культурі. Поняття етносу і нації; архетипу і ментальності.

Об'єктивні ознаки нації. Джерела та носії національно-культурного процесу: пасіонарії, інтерпретатори, аналітики та суб'єкти художнього сприйняття. Професійна культура. Антропогеографія, етнографія, геополітика. Визначення національної культури. Національні культури в умовах глобалізації. Глобалізаційні процеси в суцільно інформатизованому просторі як сучасна форма інтернаціоналізації.

Тема 3. Проблема походження мистецтва й художньої творчості.

Первісна культура і культурно-художній синкретизм. Ритуал у первісному суспільстві. Теорії походження мистецтва, його функції. Закономірності культурного розвитку людства: роль історичних та геополітичних умов у етногенезі. Типи внутрішньорегіональної і міжрегіональної культурної взаємодії: зближення і конфронтація; акультурація і асиміляція, симбіоз, синтез.

Міф: значення, особливості, функції. Теорії міфу: Малиновський, Кессіерер, Леві-Строс, Леві-Брюль. Синкретично-міфологічна свідомість. Типи міфів. Етіологічні міфи першопочатку, космогонічні уявлення та есхатологія. Суперконтиненти в прадавній історії Землі. Зниклі цивілізації: Лемурія, Атлантида, Гіперборея. Походження людства. Три періоди людської передісторії. Палеолітичні малюнки первісної людини. Ранні релігійні погляди. Художня картина світу. Мистецтво як діяльність людини. Система відтворення та функціонування художніх цінностей. Динаміка мистецтва. Функції мистецтва. Стародавня образотворчість. Найдавніший вид художньої діяльності – декоративно-ужиткове мистецтво. Мистецьке відображення дійсності на випередження: передбачення. Минуле у майбутньому? Схожість та відмінності артефактів доісторичної доби по земній кулі.

Змістовий модуль 2. Феноменологія: тенденції культурних і мистецьких процесів Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії й Океанії.

Тема 4. Острівні культури.

До джерел острівної культури: первісна ланка еволюційного ланцюга. Екзотика. Ендемічна фауна і флора. На межі цивілізації: наближення до царства Нептуна. Зустріч і порозуміння первісної культури з цивілізацією. Процеси маргіналізації. Феномен острівної культури, її притягальна сила для представників сучасних постіндустріальних цивілізацій. Ігрова культура дитинства. Перехід до вербалізованого сприйняття світу. Поділ на буденну і міфологічну свідомість. Ритуали, культові обряди й магичні операції.

Австралія – «острівний материк». Відкриття та освоєння Австралії європейцями. Поняття «корінні народи». Австралійські аборигени: печерне малярство, крапкова та інші техніки живопису, танці, часи сновидінь. Едвард Мабо. Папуа-Нова Гвінея, Нова Зеландія та Океанія. Сер Майкл Сомере. Розвиток туристичної галузі. Поль Гоген і Таїті: «Звідкіль ми прийшли? Хто ми? Куди ми йдемо?» (1897). Українські дослідники острівної культури – Юрій Федорович Лисянський (1773-1837) та Микола Миколайович Миклухо-Маклай (1846-88). Українська імміграція другої половини ХХ ст. – Дмитро Васильович Нитченко (пс. Чуб, 1905-1999) та Юрій Михайлович Пашківський (пс. Борець, 1922-2006)

Тема 5 (н/н 5-6). Тропічноафриканський та латиноамериканський культурні регіони.

Тропічна Африка як географічний континент; природні і кліматичні особливості; расовий та етнографічний склад населення; особливості історичних та міграційних процесів в регіоні (негроїдна раса; африканери, південноафриканці, індійці, араби). Значення світових соціально-політичних та економічних процесів у формування історико-культурного обличчя регіону: колонізація, політика апартеїду, деколонізація. Луї Буссенар. Концепція негритюду. Еме Сезер та Леопольд Седар Сенгор. Пробудження Африки й зміни на політичній карті світу ХХ ст.

Ускладнення змісту образотворчості: від реалізму до умовності. Культура доби металів. Великі суспільні поділи праці. Форми мистецтва. Художня і естетична самобутність регіону: африканські маска, музика, ритми, танці, символіка. Декоративно-ужиткове мистецтво, як ключ до найвищих професійних видів творчості. Кераміка африканських країн. Вільям Яо Дарко (Гана). Огляд кераміки світу.

Наскельні малюнки Сахари: петрогліфи. Маленький принц А. де Сент Екзюпері. Становлення мов художньої виразності, впливи міграційних процесів на їх формування. Сакральне в культурному просторі. Утилітарна та ритуально-магічна функції. Міфологія і релігія народів Африки. Археологічні відкриття Карла Мауха та місс Кетон-Томпсон. Мегалітичні споруди і пластика давнини. Культура Зімбабве (р-н Замбезі Лімпопо), «азанітська цивілізація» – культура кам'яних краалів (територія Кенії, Танганьїки та Уганди), культура Нок (Нігерія). Періодизація культури Єгипту. Зв'язок мистецтва із заупокійним культом. Загальнолюдське значення культурних здобутків народів Африки.

Історія етнонімів латиноамериканського регіону. Етимологічне значення терміну «Латинська Америка». Історико-етнографічне районування: Мезоамерика та Андська область. Сучасний підхід до регіоналізації Латиноамериканської культури: Середня Америка (Мексика, Центральна Америка і Вест-Індія), Південна Америка (Андські країни, країни Амазонії та Ла-Плати). Латинська Америка як географічний простір: природні, ландшафтні, кліматичні особливості. Антропологічна ідентичність: расова, етнонаціональна специфіка. Процеси міграції та їх наслідки; тубільці і прийшли. Історична своєрідність: доколумбів і післяколумбів періоди.

Поняття латиноамериканський культурний регіон. Проблема культурної самобутності і цілісності латиноамериканського культурного регіону. Особливості культуротворчих процесів в латиноамериканському регіоні; феномен метисації. Історико-культурна і цивілізаційна своєрідність латиноамериканського регіону: спадщина цивілізацій майя, ацтеки, інки; європейські впливи (іспанці, португальці). Міфологічна, релігійна культура. Моральна своєрідність латиноамериканського регіону. Естетична і мистецька культура латиноамериканського регіону: головні ідеї, провідні види і мистецькі жанри художньої культури. Латиноамериканська музика і танці. Феномен бразильського карнавалу.

Тема 6. (н/н 7-8-9-10) Просторово-часові мистецтва у системі художньої культури; арабомусульманський світ, далекосхідний та індійський культурні регіони.

Культура і цивілізація. Давні цивілізації Сходу. Особливості розвитку локальних цивілізацій. Захід і Схід: два світобачення, два типи культур. Модель світової культури за К. Ясперсом. Вісьовий час: хронологічні межі, ознаки. Поняття доісторії та історії. Вісьові та невісьові культури. Писемність і література давнини. Декоративно-ужиткове мистецтво. Культура Передньої Азії: шумери, аккадці, вавилоняни. Внесок культур Стародавнього Сходу до загальносвітової культури.

Палестина, Біблія, її роль у розвитку світової культури. Іран: періодизація культури. «Авеста», Заратустра. Географічна та етнологічна характеристика арабо-мусульманського регіону. Культура доісламського періоду: кочове, землеробське населення; політеїзм, поезія бедуїнів; давньо-йменські, сирійсько-елліністичні, іудейські, іранські культурні впливи.

Аравія як ареал зародження і епіцентр поширення арабомусульманської культури. Головні ідентитети арабо-мусульманського культурного світу: релігія іслам і арабська мова. Історія становлення і розвитку арабо-мусульманської культури: від доісламської до мусульманської доби. Іслам як система духовно-ціннісних орієнтирів: релігійний, соціальний, моральний, політико-правовий аспекти (віра, обов'язки і заборони; Аллах, Мухамед, Коран, Суна, халіфат, шаріат). Іудаїзм і християнство в культурі ісламу. Символіка ісламу. Священні міста та матеріальні святині ісламу. Філософсько-містична течія в ісламі: суфізм: поняття «духовний шлях» і «духовне вдосконалення» (Любов-Краса-Велич-Божественне). Релігійно-побутова культура арабо-мусульманського світу: звичаї, обряди. Місце і роль жінки в суспільстві. Особливості художньої культури арабо-мусульманського світу: характерні риси (містицизм, антиантропоморфізм, символізм, декоративність); провідні жанри (орнаментальне декоративне мистецтво, каліграфія, поезія). Головні архітектурні форми в культурі мусульманства (мечеть, мінарет). Арабески як феномен арабо-мусульманської культури.

Загальна географічна характеристика індійського регіону. Історія етнічних індійського культурного регіону. Етнічнонаціональний склад та мовна своєрідність. Складники індійської культурної самобутності: спадщина дравідів та аріїв; впливи мусульманської та європейської культур. Домінанти індійської культурної специфіки і комунікації: літературна мова санскрит та релігія. Сіддартга Гаутама. Найдавніші пам'ятки писемності. Священні літературні тексти індійської культури: ведична література, Закони Ману, буддистський канон, Махабхарата, Рамаяна, Бхагаватгіта. Основні релігійно-філософські системи Індії (ведизм, брагманізм, буддизм, джайнізм, індуїзм, сикхізм) та особливості їхнього характеру (синкретизм), символіки, ціннісного наповнення. Індійська духовність та традиційна система життєвих цінностей (карма, каста, дхарма, артха, кама, мокша, ахімса, сансара, атман, нірвана, брагман, майя, асана, мудра). Медитація як засіб духовного

вдосконалення. Вегетаріанство – феномен індійської моральної культури. Сакральне мистецтво: архітектурні форми (ступа (пагода), стамбхи, чайтья, віхара і вімана), скульптура. Феномен індійського танцю. Співвідношення понять «індійська» та «індуська» культури; ідентифікація понять «індієць», «індус» та «індуїст». Цивілізаційна особливість Індії та її головні принципи. Касти як соціальний феномен індійської культури. Відкриття мовознавця Степана Наливайка: індоарійський складник в українській культурі.

Географічна, антропологічна характеристики далекосхідного регіону (поняття Азія, Далекий Схід, монголоїдна раса, азійство). Далекосхідний культурний регіон як природна система укорінених цінностей і самотній духовний простір; історико-культурні ідентичності. Внутрішньо-регіональна структура і зовнішньо-регіональне сусідство; проблеми культурної взаємодії і впливів. Далекосхідний культурний регіон в контексті типології світової культури Схід-Захід. Туристична привабливість Далекосхідного культурного регіону (Китай і Японія).

Етимологічні версії поняття Китай (етноніми). Особливості китайської національної історії; природна, соціально-політична, культурно-цивілізаційна детермінанти. Самобутні риси китайської культури; особливості менталітету, національного характеру. Даосизм, конфуціанство і легізм як традиційні духовні системи Китаю. Роль буддизму в історії китайської культури. Китай: зміст культури, схема культурного простору (Земля-Небо-Порожнеча-Дао) та місце людини у ній (Тріада Трьох первнів). Основи китайської мудрості: засадничі моральні настанови духовної практики; поняття «учитель», «духовний шлях» («дао», «жень» і «вень», «ці»). Руханка духу, праця з життєвою енергією; гармонія «інь» та «ян». Ритуал і церемонії; нумерологія і символізм. Елементи китайської геософії: вода, гори, вітер. Філософія китайського саду. Особливості художньої культури Китаю: музика, поезія, живопис, каліграфія, традиційні архітектурні форми. Цивілізаційні здобутки Китаю: наукові відкриття та винаходи.

Японський складник Далекосхідного культурного регіону. Загальна історична, геокультурологічна характеристика поняття Японія (Ніпон; острівна країна Далекого Сходу; «країна, де сходить Сонце»). Китай в японській національній історії. Особливості японського національного характеру; стереотипи поведінки та мислення. Духовність: сінтоїзм (основа японської культурної самотності), конфуціанство, буддизм. Основні міфологеми японської виключності: культ Сонця (Аматерасу), культ імператора (мікадо). Національні символи та цінності японської культури. Домінанти японської духовності; пантеїстичний естетизм як визначальна риса. Філософія прекрасного: сабі, вабі, сібуй, юген. Феномени японської культурної самотності: самураї, сумо, дзюдо, чайна церемонія, ікебана, поезія (хайку, танки), театр Но і Кабукі. Цивілізаційна специфіка Японії: «японське чудо». Японія і Захід; сучасні глобалізаційні процеси.

Особливості художньої культури Азії (антиантропоморфізм, декоративність, символізм та містицизм); провідні жанри (орнаментальне декоративне мистецтво, каліграфія, поезія).

ТЕМА 7. (11-12)Архітектонічні мистецтва; світова культура крізь призму європоцентризму; загальноєвропейська стилістика художньої культури

Європоцентризм, як якість Європейської духовності.

Історико-культурний феномен античності. Культура Стародавньої Греції: архаїка, класика, еллінізм. Зміст культури еллінізму, поєднання в ній східного і власне грецького елементів. Музи античності. Епічна та лірична поезія. Гомер. Наука і література. Грецький театр і драматургія (Есхіл, Софокл, Еврипід, Арістофан). Етруски, як прапредки української і давньоримської культур. Золотий вік римської літератури: Горацій, Вергілій, Овідій. Античний складник в європейській культурі. Релігійна лірика Давнини і Середньовіччя. Праці отців Церкви та богословів. Театральне мистецтво і музика в руслі релігійних традицій. Світська література. Любовна, філософська і громадянська лірика у давніх і середньовічних культурах. Спадщина античності: архітектурні ордери, храмові комплекси, скульптура, вазопис. Грецька класика: історичні умови піднесення грецької культури у V ст. до н.е. (Періклів вік). Гліптика, діяльність Фідія. Давньоримська культура: утилітаризм і вторинність артефактів. Новації в архітектурі та римський скульптурний портрет.

Архітектура як літопис світу. Християнське мистецтво Європи. Лицарська культура. Наука та університети. Архітектурні ордери Середньовіччя. Загальноєвропейські стилі та їх проекція на світову архітектуру. Динамізм європейця. Криза і Європейська духовність. Європейська гармонія контрастів. Образотворче та декоративне мистецтво в світлі переходової доби Ренесансу. Зміст епохи Відродження. Розширення географічних меж європейської культури. Відродження античної спадщини. Природа ренесансного титанізму. Бароко і класицизм в художній культурі Європи. Просвітництво. Енциклопедизм і «Вік розуму». Стилiстика сентименталізму. Основні напрямки мистецтва XVIII ст. Корені та зміст напрямку романтизму. Архітектура і скульптура XIX ст.. Реалізм та його художні особливості. Розвиток етнології та мистецтвознавства: науковий погляд на явища художньої культури. Пошуки альтернативи реалізму. Модернізм і постмодернізм: різновиди в світовій культурі.

ТЕМА 8. (13) Культурний імперіалізм; північноамериканський складник та проблеми глобалізації в культурному вимірі.

«Відкриття» Америки. Основні напрямні розвитку прогресу. Соціальні і економічні наслідки науково-технічної революції (НТР). Філософська антропологія. Зміна типів культури. Криза суспільства: «Повстання мас». Наука як культурна діяльність. Криза в художній культурі. Масова культура як альтернатива. Популярна культура: зміст і провідні жанри. Контркультура як інтегральне явище. Постмодернізм у контексті світової культури. Тенденції до інтернаціоналізації. Значення міжнародного культурного і наукового обміну. Кіноіндустрія. Нове в образотворчості. Засоби масової інформації (ЗМІ) чи засоби маніпуляції. Культурний імперіалізм, або проблема глобалізації в культурному вимірі. Контури планетарної

цивілізації. Роль культури у становленні нових незалежних держав Східної Європи. Культура на початках XXI ст. Культура українського зарубіжжя. «Нашого цвіту по всьому світу». Закономірності культурного розвитку людства та їх проекція на історію української культури.

ТЕМА 9. (14-15) Олімпійський складник у розвитку цивілізації: спорт і мистецтво.

Світова культура — вікова сукупність культур цілісного світу. Глобальний простір культури як середовище й оперативна база для міжнародних комунікацій. Мистецтво, як поліфункційний вид освоєння дійсності в контексті глобалістики. Картина сучасного світу. Природа і функції мистецтва в сучасному світі. Йоган Гейзінга про сутність гри, як рушійної сили культури – «Homo Ludens». Відродження ідеї олімпізму як засіб гармонізації світу. Об'єднавча роль олімпійської ідеї, діалог культур. Історія олімпійського руху сучасності. Олімпійські ігри і архітектура. Синтез мистецтв на прикладі споруд олімпійського призначення. Олімпійські ігри та їх вплив на зміни художньої мови, звуко-ритмів планети. Еталонний характер основних атрибутів Олімпійських ігор (офіційний плакат, емблеми, філателія) для світового дизайну. Конкурси мистецтв – етап у розвитку олімпійського руху. Міжнародні виставки, що супроводять Олімпійські ігри. Церемонії відкриття та проведення ігор як театралізоване дійство. Видатні явища культурних процесів різних регіонів світу, як елементи презентації приймаючого міста і країни. Видатні особистості в різних галузях культури і мистецтва, як учасники в підготовці й проведенні Олімпійських ігор. Факти поєднання спорту і мистецтва в одній особі – свідчення її універсальності. Олімпійські ігри та їх вплив на туристичну галузь. Технологічні і морально-політичні зрушення епохи та їх віддзеркалення у світовій культурі. Внесок олімпійського руху в збереження культурної спадщини, у загальний мир і взаєморозуміння.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – С. 13 – 42.
2. Гатальська С.М. Тип культури та її цивілізаційні форми як предмет філософії культури. // Гатальська С.М. Філософія культури. Підручник. - К., 2005. – С. 44-74
3. Калашнікова О.Л. Українська та зарубіжна культура. Лекції.- Дніпропетровськ.: АМСУ, 2003 - Ч.І,ІІ. – 202 с.
4. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій.– Київ: ЦУЛ, 2003.-508с.

5. Мировая художественная культура : Учебное пособие / Колл. авт.: Б.А.Эренграсс, В.Р.Арсеньев, Н.Н.Воробьев и др.; Под ред. Б.А.Эренграсс. – М.: Высш. шк., 2001. – 767 с.
6. Мировая художественная культура : Учеб. пособ. для студ. вузов /Под ред. Б.А. Эренграсс.-2-е изд.,перераб. и доп. –М.: Высшая школа Т.1: Б.А.Эренграсс, Е.А.Ботвинник, В.Е. и др.-2005.- 445 с.
7. Світова художня культура /Укл. О.П.Щолокова, Л.М.Ващенко.- К.:ІЗМН, 1997.–48 с.
8. Художня культура світу: Арабо-мусульманський, африканський, індійський, далекосхідний,латиноамериканський північноамериканський культурні регіони: Навч. посіб./Н.Є.Миропольська,Е.В.Белкіна, Л.М.Масол та ін.; За ред. Н.Є.Миропольської. – К.: Вища шк., 2003. – 191с.:іл.
9. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / Н.Є.Миропольська,Е.В.Белкіна, Д.М.Масол, О.І.Оніщенко. – К.: Вища шк., 2001. – 191с.
10. Ярошенко Т.М. Регіональна типологія культури: Навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 236 с.

Допоміжна:

1. Аникст А. А. Театр эпохи Шекспира. – М., 1965.
2. Античное наследие в культуре Возрождения: Сб. статей. – М., 1984.
3. Дмитриева Н. Краткая истоия искусств.- М.,1986.- Вып.1.
4. Єфименко В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. – К.,1994.
5. Ивбулис В.Л. Модернизм и постмодернизм. – М.,1988.
6. Комарова А.И. Эстетическая культура личности. – К.: Вища школа, 1988. – 152 с.
7. Підлісна Г. Світ античної культури.- К.,1989.
8. Рубин В.А. Идеология и культура древнего Китая. – М.,1972.
9. Тюляев С.Н. Искусство Индии. – М.,1988.
10. Шаповалова М. та ін. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. – Львів, 1982.
11. Шестаков В. Массовая культура. – М.,1990.
12. Штейн А.Л. История испанской литературы (средние века и Возрождение).- М.1961.

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю: *залік*.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Успішність навчання студентів забезпечується шляхом реалізації контрольних заходів. Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на семінарських заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку, оцінюються відповіді на питання (письмові, тестові).